

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A Magyar Pszichológiai Szemle 2022/1-es száma

FIGYELEM!

A Magyar Pszichológiai Szemle 2022/1-es számában **ismét új rovattal jelentkezünk!** Az elkövetkező néhány lapszámban a magyar pszichológia 1960-80-as évek közötti időszakának egy-egy nagy alakját mutatjuk be. Ezen kívül olvashatnak hazai empirikus kutatások eredményeiről, két nemzetközi mérőeszköz hazai adaptációjáról, a Cronbach-alfa megbízhatóságáról, továbbá két áttekintő tanulmányt, két recenziót és egy könyvismertetést is tartalmaz a lapszám.

Hogy érzik magukat a nemi kisebbséghez tartozók serdülőkorban?

Költő András (Health Promotion Research Centre, National University of Ireland), **Várnai Dóra** és **Németh Ágnes** (ELTE, Pszichológiai Intézet munkatársai) az Iskoláskorú Gyermek Egészségmagatartása (Health-Behaviour of School-Aged Children - HBSC) nemzetközi kutatásban részt vett 2651 magyar középiskolás eredményeit és adatait felhasználva a szexuális kisebbséghez tartozó fiatalok és nem kisebbségi társaik egészségének összehasonlító vizsgálatát végezték el. Az alábbi kérdésekre keresték a választ: Milyen nemzetközi és hazai kutatások vannak a témában? Milyen egyenlőtlenségek figyelhetők meg a szexuális vagy nemi kisebbséghez tartozó és nem kisebbséghez tartozó fiatalok pszichés jólléte és mentális egészsége terén? Mit jelent a kisebbségi stressz és kulturális stigma? Mivel járul hozzá az ún. „after queer” irányzat az LMBT+ kutatásokhoz? Van-e eltérés az azonos és a mindkét nemhez vonzódó fiatalok egészségmutatói között? Milyen egészségvédő és kockázatos viselkedési minták jellemzőek? A szerzők felhívják a figyelmet az iskolai intervenciók és dolgozói továbbképzések fontosságára is.

A cikket iskolapszichológusoknak, serdülőkkel foglalkozó klinikai pszichológusoknak, egészségpszichológusoknak, prevenció programok kidolgozóinak kiemelten ajánljuk!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p1.xml>

Hogyan oldják meg konfliktusaikat a kamaszok egymással?

Kasik László, Jámberi Szilvia, Tóth Edit és Gál Zita (a Szegedi Tudományegyetem Szociális Kompetencia Kutatócsoport munkatársai) a Social Problem-Solving Inventory Revised kérdőív magyar (SPSI-A(H)) és a McGill-féle Barátság Kérdőív (McGill Friendship Questionnaire) magyar adaptációját felhasználva első ízben vizsgálják a serdülőkori baráti viszony és társas problémák megoldásának kapcsolatát. Van-e eltérés az azonos, és a különböző neműek közötti barátságok esetében a társas problémamegoldás tekintetében? Melyek a baráti viszonyok általános jellemzői? Mik a szociális problémamegoldás jellemzői?

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

Van-e életkori eltérés a nem-baráttal, azonos és ellentétes nemű baráttal kapcsolatos problémamegoldásban? Milyen lehetőségek rejlenek a társas kapcsolatokban a problémamegoldás fejlesztése terén? A kutatás egy longitudinális vizsgálat első mérési pontja egy 304 fős mintán, 6. és 10. osztályos fiatalok körében, amelynek fontos implikációi lehetnek a szociális probléma-megoldást fejlesztő programok számára

A kutatást serdülőkkel foglalkozó klinikai pszichológusoknak és iskolapszichológusoknak különösen ajánljuk!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p29.xml>

Vizsgálható-e tudományos módszerekkel a szerelem?

Óry Fanni, Happ Zsuzsa, Zsidó András Norbert és Meskó Norbert (a Pécsi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetének munkatársai) vizsgálatának célja a Sternberg-féle Háromszögű Szerelem-Kérdőív magyar változatának elkészítése, pszichometriai ellenőrzése és validálása volt egy 1305, illetve 465 fős mintán. Aki elolvassa a cikket, az alábbi kérdésekben merülhet el: Mi a szerelem három alkotóeleme? Van-e különbség a nemek között a három dimenzió fontosságának megítélése terén? Miként jelezhető előre egy házasság sikere, vagy kudarca? Vannak-e kultúráközi eltérések a kollektivista, illetve az individualista kultúrák közt? Kik az elégedettebbek a házasságukkal? Mit jelent a diádikus megküzdés? Melyek a párkapcsolati elégedettség legfontosabb prediktorai? A kutatással a magyar párok érzelmi működésének egy fontos aspektusa vált nemzetközi viszonylatban is összehasonlíthatóvá.

A kutatást kiemelten ajánljuk párterápiával foglalkozó szakembereknek!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p53.xml>

Ha a Cronbach-alfa értéke nagyobb, mint 0,7, akkor minden rendben van?

T. Kárász Judit (ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola), **Nagybányai Nagy Olivér, Takács Szabolcs** (a Károli Gáspár Református Egyetem, Pszichológiai Intézet munkatársai) és **Széll Krisztián** (ELTE Neveléstudományi Intézet) tanulmányukban a tudományos tesztek megbízhatóságának mérésére egyik leggyakrabban alkalmazott eszköz, a Cronbach alfa használhatóságának kérdéseit járják alaposan körül, választ keresve az alábbi kérdésekre: Van-e garancia arra, hogy a magasabb Cronbach alfa értékek szakmai oldalról megbízhatóbb eredményeket hoznak? Mikor van létjogosultsága a Cronbach-alfa használatának? Milyen Cronbach-alfa érték fogadható el személyiségvonások, illetve attitűdskálák mérésénél? Mi szól a mérőeszköz mellett és ellen? Mitől függ egy mérőeszköz megbízhatósága?

A kutatást különösen ajánljuk kvantitatív kutatást végzők, doktori disszertációt készítő, szakdolgozók számára!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p81.xml>

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

Összefügg-e az önsértés és az öngyilkossági hajlam?

Drubina Boglárka, Kökönyi Gyöngyi és Reinhardt Melinda (az ELTE Pszichológiai Intézet munkatársai) áttekintő tanulmányukban az öngyilkos magatartás és az öngyilkossági szándék nélküli önsértés kapcsolatát és különbségeit feltáró szakirodalmi összefoglalójukban a két jelenség közti viszony megértésének elmélyítéséhez járulnak hozzá. Ha az alábbi kérdések felkeltették az érdeklődését, érdemes fellapoznia a tanulmányt: Milyen elméleti modellek születtek az öngyilkosság magatartás és a nem öngyilkossági szándékkal elkövetett (nem-szuicidális) önsértés (NSSI) kapcsolatának vonatkozásában? Milyen fogalmi sokszínűség jelenik meg a nemzetközi szakirodalomban az önsértéssel kapcsolatos kutatásokban? Melyek a nem-szuicidális önsértés jellemzői? Milyen magyar adatok állnak rendelkezésre a témában? Miben tér el az öngyilkos magatartás és az NSSI? Milyen az előfordulási gyakoriságuk? Milyen magyarázó modellek léteznek a két jelenség kapcsolatának a feltárására? Érdemes-e, és ha igen, miért, együtt vizsgálni őket?

A tanulmányt jó szívvel ajánljuk mind kutatóknak, mind a gyakorlatban dolgozó szakemberek (pszichiáterek, klinikai pszichológusok, szociális munkások, stb.) számára!
<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p99.xml>

Hogyan készíthetünk „felvételeket” a lélekről?

Jambrik Máté, Erni Ildikó, Csenki Laura, Cserép Melinda, Ábrahám Ildikó, Pászthy Bea (a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Kar Gyermekegyógyászati Klinikájának munkatársai) és **Posta Sára** (Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat) érdekesítő áttekintő tanulmányukban a gyermek és serdülő pszicho-diagnosztikában használatos tesztelési eszközök eltérő működését, a diagnosztikában betöltött szerepüket vizsgálják. Főbb kérdéseik: Hogy működnek a különböző tesztelési eljárások? Mi a szerepük a diagnosztikai folyamatban? Mi segíti legjobban a pontosabb diagnózisalkotást? Miért térnek el a kérdőíves és projektív tesztek eredményei? Hogy lehet ezeket az eltéréseket a diagnózis pontosabb felállítása érdekében hasznosítani? Ha felkeltették érdeklődését a fenti kérdések, mindenképpen olvassa el a tanulmányt!

Az áttekintő írást haszonnal forgathatják gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó klinikai pszichológusok és pszichiáterek egyaránt!
<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p125.xml>

Izgalmas könyvismertetések

A lapszámban három izgalmas könyvismertetést is talál. **Koudela Pál** a bevándorlók lélektani traumáiról szóló, **Pratyusha Tummala-Narra** szerkesztésében megjelenő kötetet, **N. Kollár**

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

Katalin az iskolapszichológia gyakorlatban egy igazi hiánypótló tanulmánykötetet ismertet, amely **Ester Cole** és **Maria Kokai** szerkesztésében jelent meg, végül pedig **Robert J. Schiller**: Narratív közgazdaságtan c. könyvének bemutatása zárja a sort **Kiss Endre** értő és kritikus szemű kalauzolásában.

Pratyusha Tummala-Narra (szerk.): Trauma and racial minority immigrants: turmoil, uncertainty and resistance (Koudela Pál):

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p141.xml>

Ester Cole, Maria Kokai (szerk): Consultation and mental health interventions in school settings: A scientist-practitioner's guide (N. Kollár Katalin):

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p145.xml>

Robert J. Schiller: Narratív közgazdaságtan (Kiss Endre):

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p151.xml>

ÚJ ROVATUNK!

Visszatekintés – Kik az 1960-as években újraindult magyar pszichológiai kutatások nagy alakjai?

Új időszakos rovatunkban **Czigler István** kezdeményezésére a magyar pszichológiai kutatások újjáéledésének időszakába, az 1960-as évekbe repülünk vissza. A kor egy-egy jelentős, ám a korabeli publikációs lehetőségek hiánya miatt mára jobbra feledésbe merült kutató kutatásainak rövid ismertetésére vállalkozunk az elkövetkező lapszámokban. Az első számban **Putnoky Jenő** kutatásait ismerteti Czigler István.

Különösen hasznos lehet ezek olvasása a mai fiatalabb generáció számára.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/article-p159.xml>

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdekl, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2022/1. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: customerservice@akjournals.com

Amennyiben egy meghatározott cikk érdekl, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

Az írások egyben megtekinthetők, letölthetők itt:

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/1/0016.77.issue-1.xml>

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

fulop.marta@ttk.mta.hu

Saad Judit

Szerkesztőségi titkár

pszichoszemle@gmail.com